

Annales

Instituti

Archaeologici

XII - 2016

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Asja Tonc
Marina Ugarković

Tehničke urednice/Technical editors

Asja Tonc
Marina Ugarković

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Una Krizmanić Ožegović

Lektura/Language editor

Boris Beck (hrvatski jezik/Croatian)
Una Krizmanić Ožegović (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Asja Tonc
Marina Ugarković

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institute of archaeology, Zagreb 2016.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 10**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Gorana Kušić

Sotin – Srednje polje i Zmajevac, istraživanja višeslojnih nalazišta u Podunavlju 2015. godine

- 14**   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar

Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2015. godine

- 19**   **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar
Marina Sečkar

Zaštitna istraživanja nalazišta AN 3B Beli Manastir – Sedmitar na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Svilaj

- 24**   **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar
Marina Sečkar

Jagodnjak – Napuštene njive. Zaštitno istraživanje prapovijesnog i antičkog nalazišta na trasi autoceste Osijek – Beli Manastir

- 29**   **Hrvoje Kalafatić**
Mateja Hulina

Zaštitno arheološko istraživanje lokaliteta AN7B Čeminac – Vakanjac na dionici autoceste A5 Beli Manastir – Osijek 2014. i 2015. godine

- 36**   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Zaštitna istraživanja lokaliteta AN 2 Donji Miholjac – Vrancari

- 40**   **Katarina Botić**

Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta AN 3 Donji Miholjac – Mlaka/trafostanica na južnoj obilaznici grada Donjeg Miholjca 2015. godine

- 46**   **Tatjana Tkalčec**

Prapovijesna, rimska i srednjovjekovna naselja na lokalitetu Donji Miholjac – Đanovci – zaštitna arheološka istraživanja u 2015. godini

- 59**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Asja Tonc

Donji Miholjac – Panjik – zaštitno istraživanje naselja sopotske i badenske kulture u Podravini

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 10**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Gorana Kušić

Sotin – Srednje polje and Zmajevac, research of multilayered sites in the Danube region in 2015

- 14**   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar

Research results from Batina – Sredno site in 2015

- 19**   **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar
Marina Sečkar

Rescue excavation on the AN 3B Beli Manastir – Sedmitar site on the A5 Beli Manastir – Svilaj motorway route

- 24**   **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar
Marina Sečkar

Jagodnjak – Napuštene njive (Abandoned fields). Rescue archaeology of the Prehistoric and Antique site on the Osijek – Beli Manastir motorway route

- 29**   **Hrvoje Kalafatić**
Mateja Hulina

Rescue archaeological excavation at the AN7B Čeminac-Vakanjac site along the A5 Beli Manastir – Osijek motorway in 2014 and 2015

- 36**   **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Rescue excavations of the AN 2 Donji Miholjac – Vrancari site

- 40**   **Katarina Botić**

Rescue excavations of the site AN 3 Donji Miholjac – Mlaka/trafostanica on Donji Miholjac southern beltway route in 2015

- 46**   **Tatjana Tkalčec**

Prehistoric, Roman, Late Antique and medieval settlements at the Donji Miholjac – Đanovci site – rescue archaeological excavations in 2015

- 59**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Asja Tonc

Donji Miholjac – Panjik – rescue research of a Sopot and Baden culture settlement in Podravina

**63 Zorko Marković
Katarina Botić**

Podgorač, Ražište – rezultati arheoloških istraživanja 2015. godine

71 Kornelija Minichreiter

Slavonski Brod – Galovo, arheološka istraživanja 2015. godine

77 Saša Kovačević

Istraživanja infrastrukture prapovijesnih naselja lokaliteta Nova Bukovica – Sjenjak, sezona 2015.

82 Marko Dizdar

Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2015. godini

86 Jadranka Boljunčić

Rezultati istraživanja arheoloških ljudskih ostataka sa srednjovjekovnoga groblja Zvonimirovo (sjeverna Hrvatska), u kontekstu koštanoga i CT dokaza o rijetkoj infratentorialnoj – mastoidnoj trepanaciji

**93 Daria Ložnjak Dizdar
Marija Mihaljević
Mario Gavranović**

Dolina – Babine grede – istraživanje kasnobrončanodobnoga naselja u Posavini 2015. godine

99 Tatjana Tkalčec

Kasnosrednjovjekovni arheološki kompleks Grubišno Polje – Šuma Obrovi – probna arheološka istraživanja u 2015.

113 Siniša Krznar

Torčec – Cirkvišće, arheološka istraživanja srednjovjekovnog i ranonovovjekovnog groblja 2015. godine

**117 Snježana Karavanić
Andreja Kudelić**

Kalnik – Igrišće – rezultati arheoloških iskopavanja u 2015. godini

**122 Andreja Kudelić
Branko Mušič**

Kurilovec – Belinščica – rezultati geofizičkih istraživanja

127 Tatjana Tkalčec

Burg Vrbovec u Klenovcu Humskom – arheološko konzervatorski radovi na kuli u 2015.

**63 Zorko Marković
Katarina Botić**

Podgorač, Ražište – results of the archaeological excavations in 2015

71 Kornelija Minichreiter

Slavonski Brod, Galovo, archaeological research in 2015

77 Saša Kovačević

Research into the infrastructure of Prehistoric settlements at the Nova Bukovica – Sjenjak site, season 2015

82 Marko Dizdar

Research results of the La Tène culture cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2015

86 Jadranka Boljunčić

Research results on archaeological human remains from medieval cemetery Zvonimirovo (northern Croatia), in the context of bone and CT evidence of a rare infratentorial – mastoid trepanation

**93 Daria Ložnjak Dizdar
Marija Mihaljević
Mario Gavranović**

Babine grede in Dolina – research of a Late Bronze Age settlement in Posavina in 2015

99 Tatjana Tkalčec

Late medieval complex at Grubišno Polje – Šuma Obrovi – initial archaeological excavations in 2015

113 Siniša Krznar

Torčec – Cirkvišće, archaeological research of the medieval and early modern cemetery in 2015

**117 Snježana Karavanić
Andreja Kudelić**

Kalnik – Igrišće – results of archaeological excavations in 2015

**122 Andreja Kudelić
Branko Mušič**

Kurilovec – Belinščica – results of geophysical research

127 Tatjana Tkalčec

Vrbovec Castle in Klenovec Humski, archaeological and conservation works on the keep in 2015

- 136 Asja Tonc
Mateja Hulina**
Preliminarni rezultati zaštitnih istraživanja na prostoru prezentacijskog platoa kod špilje Vrlovke
Preliminary results of rescue excavations in the area of presentation plateau near Vrlovka cave
- 139 Bartul Šiljeg
Ana Konestra
Gaetano Benčić**
Stancija Blek (Tar), kampanja 2015. g.: nastavak arheološko-konzervatorskih istraživanja i prezentacija rezultata široj javnosti
Stancija Blek (Tar), 2015: continuation of archaeological research and conservation activities, and presentation of results to the public
- 144 Goranka Lipovac Vrklijan
Ivan Valent
Ana Konestra
Ivana Ožanić Roguljić**
Antički proizvodni keramičarski kompleks u Crikvenici – zaključna istraživanja 2015. godine
Roman pottery production complex in Crikvenica – conclusive research in 2015
- 152 Ivan Radman-Livaja
Asja Tonc**
Rezultati probnih iskopavanja na Gradini Sv. Trojice 2015. godine
Results of trial excavations on Sveta Trojica Hillfort in 2015
- 155 Kristina Turkalj
Nera Šegvić
Emmanuel Botte
Audrey Bertrand**
Brač Novo Selo Bunje 2015.
Brač Novo Selo Bunje in 2015
- 160 Marina Ugarković
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić**
Rimska vila u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar) – arheološka istraživanja 2015. godine
Roman villa in Soline Bay on the Island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) – archaeological investigation in 2015

Terenski pregledi

167   **Marko Dizdar**
Hrvoje Vulić

Terenski pregled i probna iskopavanja na izgradnji istočne obilaznice Vinkovaca

170   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Terenski pregled na prostoru općina Belišće, Marijanci i Donji Miholjac u 2015. godini

173   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Terenski pregled i arheološki nadzor na izgradnji obilaznice Donjega Miholjca

176   **Zorko Marković**
Jasna Jurković

Rezultati terenskog pregleda područja Grada Našice (naselja Granice, Polubaše i Rozmajerovac) 2015. godine

185   **Zorko Marković**
Katarina Botić
Jasna Jurković

Rezultati terenskog pregleda općina Našice i Koška 2015. godine

192   **Andreja Kudelić**
Filomena Sirovica

Prikaz rezultata druge faze sustavnog terenskog pregleda gornje Podravine

196   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Asja Tonc
Vedrana Glavaš
Ana Konestra
Željka Molak Župan

Rezultati terenskih pregleda na području podvelebitskog Primorja i neposrednog zaleđa

201   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Irena Radić Rossi

Rezultati aktivnosti projekta „Arheološka topografija otoka Raba“ u 2015. g.: terenski pregledi, obrada arheološke građe, popularizacija znanosti

Field Surveys

167   **Marko Dizdar**
Hrvoje Vulić

Field survey and trial excavations during the construction of the Vinkovci beltway

170   **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Field survey on the territory of Belišće, Marijanci and Donji Miholjac municipalities in 2015

173   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Field survey and archaeological supervision during the construction of the Donji Miholjac beltway

176   **Zorko Marković**
Jasna Jurković

Results of field survey in the City of Našice area (settlements Granice, Polubaše and Rozmajerovac) in 2015

185   **Zorko Marković**
Katarina Botić
Jasna Jurković

Results of a field survey of Našice and Koška municipalities in 2015

192   **Andreja Kudelić**
Filomena Sirovica

Results of the second phase of a systematic field survey in Upper Podravina

196   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Asja Tonc
Vedrana Glavaš
Ana Konestra
Željka Molak Župan

Results of field survey in sub-Velebit Coast and hinterland

201   **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Irena Radić Rossi

Results of the „Archaeological topography of the Island of Rab“ project in 2015: field surveys, processing of archaeological finds, popularization of science

Eksperimentalna arheologija

207 **Andreja Kudelić**

Eksperiment u arheologiji – priprema i sastav lončarske smjese

Experimental Archaeology

207 **Andreja Kudelić**

Experiment in archaeology – preparation and composition of clay paste

Zračna arheologija

213 **Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić**

Zračno rekognosciranje, Osječko-baranjska županija 2015. godine

Aerial archaeology

213 **Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić**

Aerial reconnaissance, Osječko-baranjska County in 2015

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

223-234

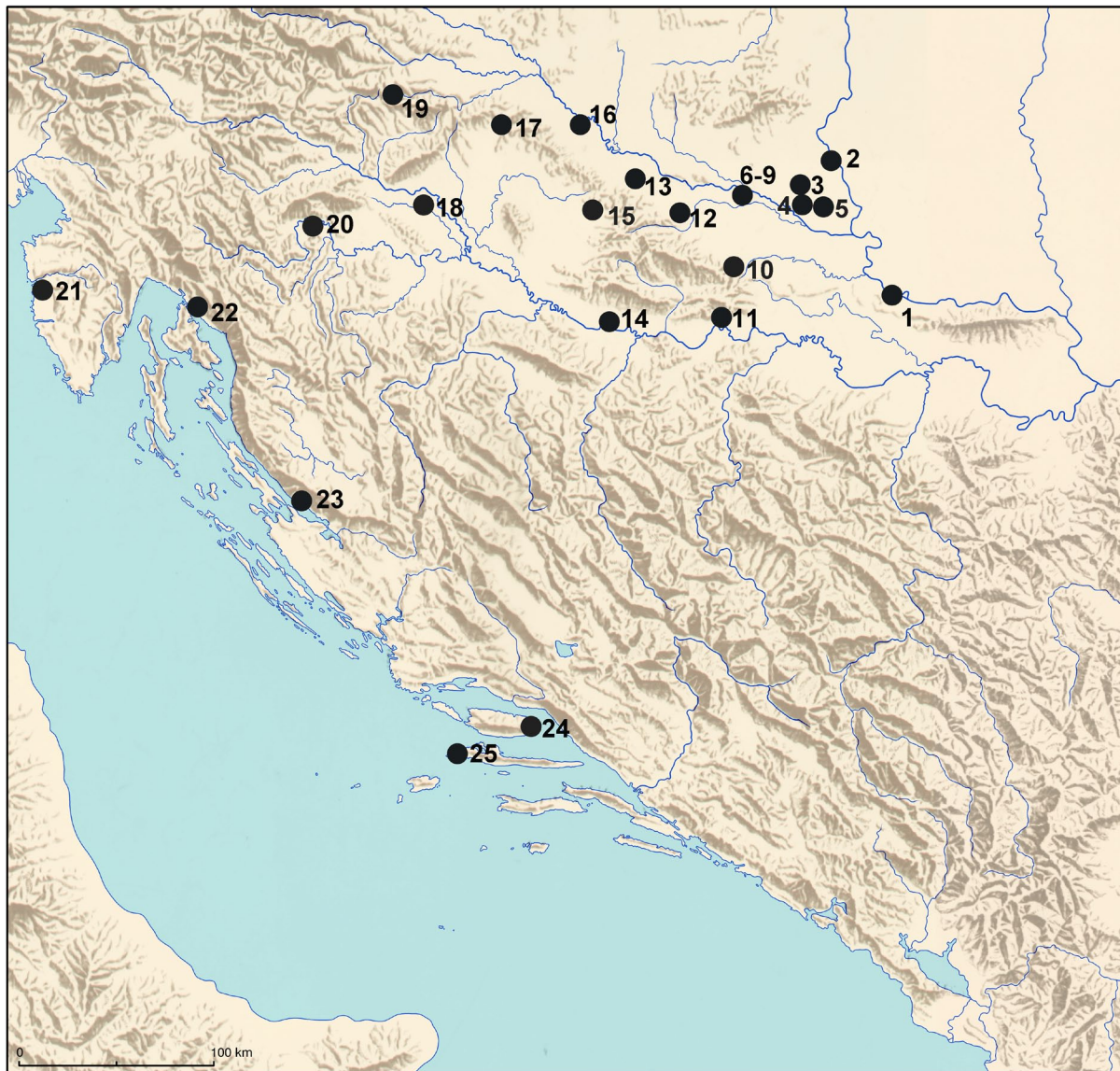
Additional scientific activity of the Institute

223-234

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Sotin, Srednje polje i Zmajevac	14. Dolina – Babine grede
2. Batina – Sredno	15. Grubišno Polje – Šuma Obrovi
3. AN 3B Beli Manastir – Sedmitar	16. Torčec – Cirkvišće
4. AN 7A Jagodnjak – Napuštene njive	17. Kalnik – Igrišće
5. AN 7B Čeminac – Vakanjac	18. Kurilovec – Belinščica
6. AN 2 Donji Miholjac – Vrancari	19. Klenovec Humski – Plemićki grad Vrbovec
7. AN 3 Donji Miholjac – Mlaka/trafostanica	20. Vrlovka
8. AN 6 Donji Miholjac – Đanovci	21. Tar – Stancija Blek
9. AN 7 Donji Miholjac – Panjik	22. Crikvenica – Igralište
10. Podgorač – Ražište	23. Gradina Sv. Trojica
11. Slavonski Brod – Galovo	24. Brač – Novo Selo Bunje
12. Nova Bukovica – Sjenjak	25. Sveti Klement – Soline
13. Zvonimirovo – Veliko polje	

Torčec – Cirkvišće, arheološka istraživanja srednjovjekovnog i ranonovovjekovnog groblja 2015. godine

Torčec – Cirkvišće, archaeological research of the medieval and early modern period cemetery in 2015

Siniša Krznar

Primljeno/Received: 15. 03. 2016.
Prihvaćeno/Accepted: 15. 05. 2016.

Tijekom rujna i listopada 2015. godine provedena je nova sezona istraživanja župnog groblja i crkve na lokalitetu Torčec-Cirkvišće. Otvorena je sonda površine 75 m², no zbog velikog broja grobova u potpunosti je istražen samo njen istočni dio. U ovoj je sezoni istraženo 85 grobova, što ukupno čini 384 do sada pronađena groba na lokalitetu. Grobovi pronađeni u ovoj sezoni mogu se na temelju pojedinih nalaza te 14C analiza datirati od kraja 12. pa do 18. stoljeća.

Ključne riječi: Podravina, Torčec, srednji vijek, rani novi vijek, crkva, groblje
Keywords: Podravina, Torčec, Middle ages, early modern period, church, cemetery

U razdoblju od 28. rujna do 17. listopada 2015. godine Institut za arheologiju iz Zagreba, proveo je sedmu sezonu arheoloških istraživanja na lokalitetu Torčec – Cirkvišće. Lokalitet se nalazi sjeverozapadno od centra današnjeg sela Torčec, te istočno od ceste koja vodi od Torčeca prema Đelekovcu. Voditelj istraživanja bio je dr. sc. Siniša Krznar, viši asistent Instituta za arheologiju. Uz voditelja istraživanja u iskopavanjima su sudjelovali: djelatnica Instituta za arheologiju Kristina Turkalj (zamjenica voditelja), diplomirani arheolog Ivan Valent, studentica arheologije Lucija Dugorepec te braća Ivan i Zlatko Zvijerac iz Torčeca.¹

Kao i dosadašnja istraživanja na ovom nalazištu i ova su provedena na zemljištu Ane Lovrek (kat. čest. 5284/6 k.o. Đelekovec). Istraživanje se uklopilo u ranije postavljeni koordinatni sustavu te je otvorena sonda veličine 75 m² koja je obuhvaćala kvadrante H, I i J 8. Zbog velike gustoće ukopa cijela površina sonde nije istražena do zdravice. U potpunosti je istražen kvadrant J 8 te istočna polovica kvadranta I 8. U kvadrantu H 8 samo je skinut humus i on dalje nije bio istraživan.²

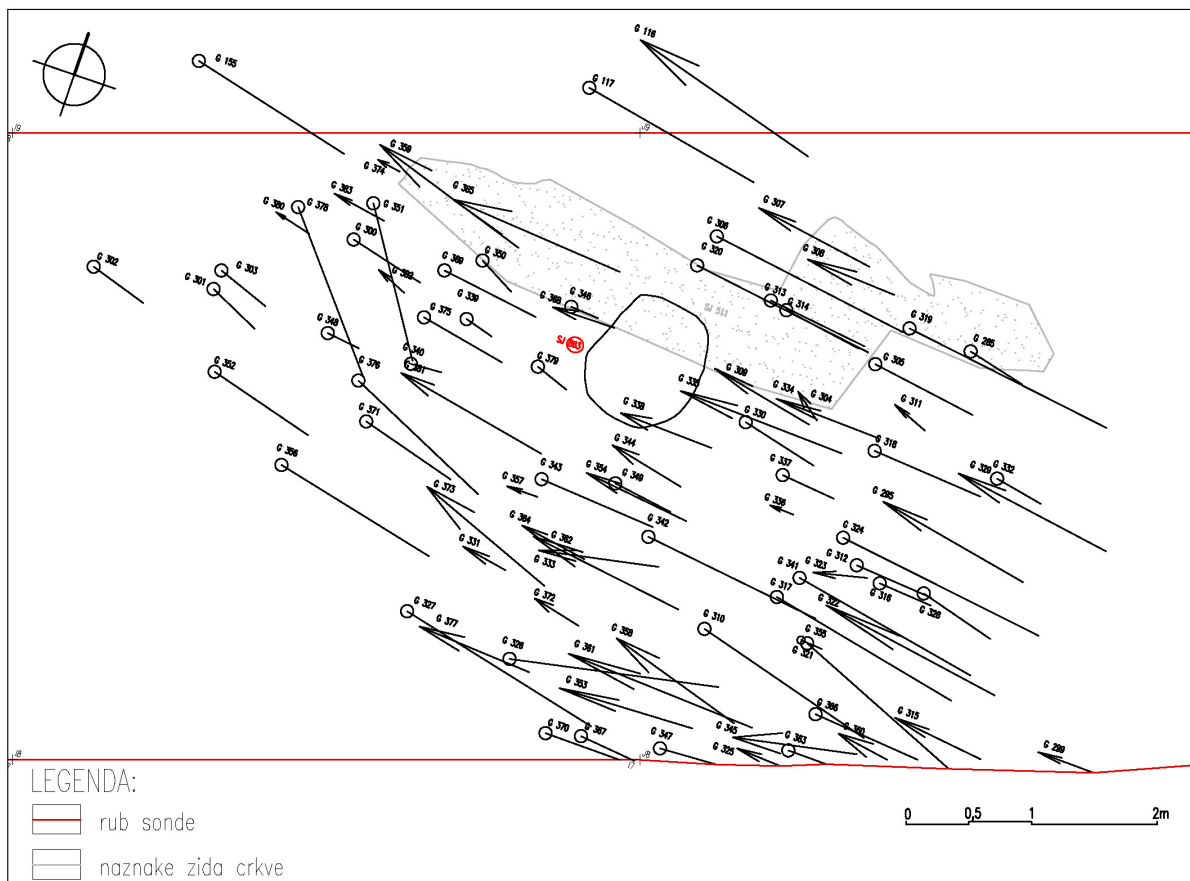
Istočni dio kvadranta J 8 bio je već manjim dijelom istražen tijekom 2014. godine (Krznar 2015). Kako se tijekom tih istraživanja pronašao i samo naznačio trag južnog temelja crkve, ove godine se ta površina željela pomnije istražiti. Nakon poliranja i postepenog skidanja okolnog sloja ustanovljeno je da ni od tog temelja nije preostalo ništa konkretno, nego samo trag morta pomiješan sa zemljom. Nakon što je on maknut, ispod njega su ustanovljeni brojni grobovi. U ovoj je sezoni istraženo 85 novih grobova te grobovi G 116, G 117, G 155 i raka G 141 koji su zabilježeni i dijelom istraženi 2012. godine (Krznar 2013). Kako su se dijelovi tih grobova tada nalazili izvan istraženih površina, u potpunosti su istraženi tek sada (sl. 1). Ukupno je tako do sada na lokalitetu pronađeno 384 groba.

Kao i na do sada istraženim dijelovima groblja i ovdje su se pokojnici ukopavali veoma gusto i često dolazi do njihova preslojavanja i presijecanja (Sekelj Ivančan, Tkalčec 2003; Krznar 2010; 2012; 2013; 2014; 2015). Ukope je u gornjim slojevima bilo veoma teško prepoznati i uglavnom su vidljivi tek na razini ukopa u zdravicu. Pokojnici su položeni u grob na leđima s ispruženim nogama. Orijentacija grobova također uglavnom poštuje uobičajene norme te su pokojnici položeni zapad-istok, no s malim odmakom prema sjeveru. Zanimljivo je da dva groba odstupaju od te orijentacije. Radi se o grobovima 351 i 378 (sl. 2) čija je orijentacija SZ-JI i značajno odstupa od orijentacije drugih grobova. To su grobovi koji pripadaju u najmlađu fazu ukopavanja na lokalitetu i za sada se preliminarno mogu datirati u rani novi vijek. U zapuni groba 351 pronađen je metalni

1 Istraživanja su obavljena u skladu s rješenjem Ministarstva kulture klasa UP/I-612-08/15-08/0329, Urbroj: 532-04-02-02/4-15-2, izdanom u Bjelovaru od strane Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Bjelovaru. Arheološka istraživanja lokaliteta u 2015. godini financirana su sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske prema Ugovoru br. 49-154-15 od 2. ožujka 2015. godine te manjim dijelom i sredstvima Koprivničko-križevačke županije dodijeljenim Društvu za povjesnicu i starine Torčec.

2 Tijekom ovogodišnjih istraživanja zabilježena je 161 nova stratigrafska jedinica (SJ 737 - SJ 898 – zapune, kosturi, ukopi, slojevi). Uvedeno je 22 nalaza (N260 – N282), uglavnom nalazi ulomaka keramike i željeznih čavala. U popisu posebnih nalaza uvedeno je 30 posebnih nalaza (PN 176 – PN 206). Restauracija metalnih nalaza je u tijeku i provodi se u restaurator-

skoj radionici Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru. Sve kosti pokojnika iz grobnih cjelina (U 455 – U 551) prikupljene su za antropološku analizu koja se provodi na Antropološkom centru HAZU.

Sl. 1 Položaj grobova pronađenih 2015. godine (izradila: K. Turkalj).

Fig. 1 Position of the graves found in 2015 (made by: K. Turkalj).

Sl. 2 Grob neuobičajene orijentacije – G 378 (snimila: K. Turkalj).

Fig. 2 Grave with unusual orientation – G 378 (photo: K. Turkalj).

gumb (sl. 3), a ispod lubanje mala bronzana alka te ostaci organskog materijala. U grobu 378 nalazi nisu pronađeni. Razlog njihove drugačije orijentacije za sada nije u potpunosti jasan.

Kao veoma zanimljiv možemo istaknuti i ukop odrasle osobe i veoma malog djeteta (G317/321) koje je položeno na desnu ruku odrasle osobe (sl. 4.). Kako kosti djeteta leže direk-

tno na kostima odrasle osobe, koje nisu poremećene ukopom djeteta, možemo pretpostaviti da se radi o istovremenom ukopu.³

3 Podatke o spolu odrasle osobe još nemamo, no antropološka analiza je u tijeku.

Iako su na lokalitetu pronađeni i stariji grobovi, svi grobovi pronađeni tijekom ove sezone mogu se datirati od kraja 12. pa sve do početka 18. stoljeća, što nam ponovo potvrđuje već ranije ustanovljen dugotrajan kontinuitet pokopavanja na ovom lokalitetu. Točna stratifikacija svakog groba u određeni vremenski period bit će veoma teška, no zahvaljujući velikoj količini presijecanja između grobova, pojedinim databilnim nalazima te ¹⁴C analizama ne i nemoguća. Najstariji grobovi ukopani su u zdravicu i uglavnom imaju veoma uske rake u koje su pokojnici polagani bez lijesa, samo umotani u mrtvački pokrov. Mlađi grobovi su polagani u šire rake i često su u njima pronađeni čavli koji govore o ukopu u lijesu. Od pokretnih nalaza možemo primjerice istaknuti prsten iz groba 320 (sl. 5), koji se datira u drugu polovicu 13. ili sam početak 14. stoljeća, te nalaz dijela romboidnog broša iz groba 365 (sl. 6) koji možemo datirati u drugu polovicu 13. ili početak 14. stoljeća. Među nalaze iz mlađeg perioda funkcioniranja groblja možemo ubrojiti brevar nađen u sloju te krunicu s medaljicom iz groba 310 koju možemo datirati u 17. ili početak 18. stoljeća (sl. 7).

Osim grobova u sondi je pronađen i ukop SJ 863 za sada nepoznate namjene. Ukop je presjekao pojedine grobove i unutar njega su ustanovljeni tragovi više zapuna i moguće drvene oplatae.

Sl. 3 Gumb iz zapune G 351 (snimio: S. Krznar).

Fig. 3 A button from backfill G 351 (photo: S. Krznar).

Sl. 4 Istovremeni ukop odrasle osobe i djeteta - G317 i G 321 (snimila K. Turkalj).

Fig. 4 Joint burial of an adult and child G317 and G 321 (photo: K. Turkalj).

Sl. 5 Prsten iz groba 320 (snimio: S. Krznar).

Fig. 5 Ring from Grave 320 (photo: S. Krznar).

Sl. 6 Dio romboidnog broša iz groba 365 (snimio: S. Krznar).

Fig. 6 Part of a rhomb-shaped brooch from Grave 365 (photo: S. Krznar).

Sl. 7 Krunica iz groba 310 (snimio: S. Krznar).

Fig. 7 Rosary from Grave 310 (photo: S. Krznar).

Literatura

- Krznar, S. 2010, Torčec-Cirkvišče, arheološko istraživanje 2009., *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. VI, 47-52.
- Krznar, S. 2012, Torčec-Cirkvišče, arheološko istraživanje 2011., *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. VIII, 52-57.
- Krznar, S. 2013, Arheološko istraživanje lokaliteta Torčec – Cirkvišče 2012. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. IX, 64-68.
- Krznar, S. 2014, Arheološko istraživanje nalazišta Torčec – Cirkvišče 2013. godine, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. X, 104-109.
- Krznar, S. 2015, Nova sezona istraživanja lokaliteta Torčec – Cirkvišče, *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XI, 54-58.
- Sekelj Ivančan, T., Tkalčec, T. 2003, Arheološko nalazište Torčec – Cirkvišče, *Podravina*, Vol. II, br. 4, 5-36.

Summary

The Institute of Archaeology carried the seventh season of research at the Torčec – Cirkvišče site from September 28 to October 17, 2015. Traces of the south church wall and apside were found in the area explored – remains of mortar and several stones in situ, 85 new graves and 4 graves that were partially investigated in 2012. The graves can be attributed to a period from the late 12th century to the early 18th century. Majority of the small finds pertains to parts of clothing and jewellery.